

Obsah

1. Teorie hospodářské politiky	11
1.1 Co je to hospodářská politika ?	11
1.1.1 Institucionální prostředí hospodářské politiky	13
1.1.2 Institucionální prostředí a problematika korupce	21
1.1.3 Nositelé hospodářské politiky	27
1.1.4 Nástroje hospodářské politiky	28
1.1.5 Vztahy mezi nástroji a cíli	30
1.2 Provádět hospodářskou politiku či nikoliv?	31
1.2.1 Typy tržních selhání	32
1.2.2 Netržní selhání	35
1.2.3 Vládní selhání	36
1.2.4 Vládní versus tržní (netržní) selhání a hospodářská politika	47
1.3 Hospodářská politika a její možnosti	48
1.4 Hospodářská politika a systém společenského rozhodování	50
1.5 Teoretická východiska hospodářské politiky	61
1.5.1 Období předkeynesiánské hospodářské politiky	61
1.5.2 Keynesiánská hospodářská politika	68
1.5.3 Hospodářská politika aplikovaná po selhání keynesiánsky orientované hospodářské politiky (v 70. letech 20. století)	70
1.5.4 Hospodářsko-politické koncepce	75
2. Cíle hospodářské politiky	81
2.1 Hierarchie cílů hospodářské politiky	81
2.1.1 Maximalizace společenského blahobytu	81
2.1.2 Základní společenské cíle	82
2.1.3 Jaký je hlavní tradiční cíl hospodářské politiky?	85
2.2 Ekonomické cíle hospodářské politiky	86
2.2.1 Velikost produkce a ekonomický růst	86
2.2.2 Nezaměstnanost	91
2.2.3 Inflace	94
2.2.4 Vnější cíle hospodářské politiky	100
2.3 Vztah mezi cíli hospodářské politiky	106
2.3.1 Základní verze magického čtyřúhelníku	107
2.3.2 Rozšířená verze magického čtyřúhelníku	109
2.3.3 Vztah mezi ekonomickým růstem a nezaměstnaností	111
2.3.4 Vztah mezi inflací a nezaměstnaností	112
2.3.5 Vztah mezi inflací a ekonomickým růstem	119
2.3.6 Vztah mezi vnitřními a vnějšími cíli hospodářské politiky	121
2.4 Hodnocení účinnosti hospodářské politiky	126
3. Koncepční přístupy k hospodářské politice	128
3.1 Stabilizační a prorůstová politika	128
3.1.1 Stabilizační hospodářská politika	128
3.1.2 Prorůstová hospodářská politika	132

3.2	Poptávkově versus nabídkově orientovaná hospodářská politika	139
3.2.1	Poptávkově orientovaná hospodářská politika	140
3.2.2	Nabídkově orientovaná hospodářská politika	141
3.3	Makroekonomická a mikroekonomická hospodářská politika	144
4.	Hospodářská politika a očekávání	146
4.1	Očekávání a ekonomická realita	146
4.2	Přístupy k formování očekávání	147
4.2.1	Adaptivní očekávání	147
4.2.2	Racionální očekávání	149
4.2.3	Adaptivní versus racionální očekávání v praxi	150
4.3	Vliv existence očekávání na hospodářskou politiku	151
4.3.1	Velikost výstupu a hospodářská politika	151
4.3.2	Účinnost hospodářské politiky a očekávání	152
5.	Základní typy hospodářské politiky	157
5.1	Fiskální politika	157
5.1.1	Definice, cíle a nositelé fiskální politiky	157
5.1.2	Nástroje fiskální politiky	157
5.1.3	Typy rozpočtových deficitů	161
5.1.4	Makroekonomické důsledky rozpočtového deficitu	165
5.1.5	Teoretické přístupy k fiskální politice	169
5.1.6	Stav veřejných financí v ČR	171
5.2	Monetární politika	175
5.2.1	Definice a cíle monetární politiky	175
5.2.2	Nositelé monetární politiky	176
5.2.3	Nástroje monetární politiky	182
5.2.4	Transmisní mechanismy monetární politiky	186
5.2.5	Inflační cílování	189
5.3	Vnější hospodářská politika	191
5.3.1	Definice, cíle a nositelé vnější hospodářské politiky	191
5.3.2	Východiska, zásady a problémy realizace VHP	191
5.3.3	Otevřenost ekonomiky	192
5.3.4	Nástroje vnější hospodářské politiky	193
5.3.5	Vyrovňovací mechanismy platební bilance	199
5.3.6	Liberalismus versus protekcionismus	203
5.3.7	Mezinárodní ekonomické integrace a organizace	204
6.	Další typy hospodářské politiky	207
6.1	Strukturální politika	207
6.1.1	Struktura a strukturální změny	207
6.1.2	Strukturální krize	209
6.1.3	Možnosti srovnávání stavu a vývoje ekonomické struktury	210
6.1.4	Základní oblasti a nástroje strukturální politiky	211
6.1.5	Teoretické přístupy ke strukturální politice	214
6.1.6	Typy strukturální politiky	217
6.1.7	Strukturální politika ČR	218
6.2	Politika ochrany hospodářské soutěže	219

6.2.1	Formy omezování konkurence	221
6.2.2	Měření koncentrace	226
6.2.3	Nástroje politiky hospodářské soutěže	228
6.2.4	Teoretické přístupy k politice ochrany hospodářské soutěže	230
6.2.5	Ochrana hospodářské soutěže v ČR	235
6.3	Sociální politika	235
6.3.1	Funkce sociální politiky	237
6.3.2	Principy sociální politiky	237
6.3.3	Nástroje sociální politiky	238
6.3.4	Efektivnost sociální politiky	239
6.3.5	Pojetí sociální politiky	240
6.3.6	Teoretické přístupy k sociální politice	243
6.3.7	Sociální politika v ČR	245
6.4	Politika rozdělování důchodů	247
6.4.1	Měření nerovností	248
6.4.2	Příčiny přerozdělování	251
6.4.3	Nástroje politiky rozdělování	252
6.4.4	Teoretická východiska politiky rozdělování	254
6.5	Politika zaměstnanosti	256
6.5.1	Cíle a nástroje státní politiky zaměstnanosti	257
6.5.2	Pasivní politika zaměstnanosti	261
6.5.3	Aktivní politika zaměstnanosti	262
6.5.4	Politika zaměstnanosti v ČR	263
6.6	Regionální politika	265
6.6.1	Motivy existence regionální politiky	265
6.6.2	Nástroje regionální politiky	268
6.6.3	Teoretická východiska regionální politiky a její pojetí	271
6.6.4	Regionální politika ČR	272
6.7	Politika ochrany životního prostředí	274
6.7.1	Ekonomické chápání životního prostředí	275
6.7.2	Ekologická politika	276
6.7.3	Nástroje ekologické politiky	280
6.7.4	Environmentální šetrnost	281
6.7.5	Ochrana životního prostředí v ČR	282
7.	Hospodářská politika ve vyspělých tržních ekonomikách	285
7.1	Hospodářská politika Velké Británie	286
7.2	Hospodářská politika USA	288
7.3	Hospodářská politika Francie	292
7.4	Hospodářská politika Německa	295
7.5	Hospodářská politika Švédska	300
7.6	Hospodářská politika Japonska	304
8.	Evropská unie	309
8.1	Evropská unie a historické mezníky	309
8.2	Proces rozšiřování EU	310
8.3	Perspektivy reálné konvergence	313
8.4	Evropské instituce	316

8.5	Reforma institucí Evropské unie	317
8.6	Pilíře a politiky Evropské unie	318
8.6.1	Společná obchodní politika	319
8.6.2	Společná zemědělská politika	322
8.6.3	Společná dopravní politika	323
8.6.4	Sociální politika	324
8.6.5	Regionální politika	325
8.6.6	Politika ochrany životního prostředí	326
8.6.7	Politika na podporu výzkumu a technologického rozvoje	327
8.6.8	Politika hospodářské soutěže	327
8.7	Hospodářská a měnová unie	328